

Dordtse Leerregels hoofdstuk 3 en 4 par 6

1 de natuur bezien

2 de wet gehoord

3 de verzoening bediend

4 het evangelie gepreekt

Gemeente,

Het nieuwe leven komt van de Heilige Geest. Wedergeboorte is dat. Waardoor de Heilige Geest leven met God geeft. Alleen door wedergeboorte krijgt een mens zicht op de Heere Jezus. En liefde tot God, verlangen naar God, berouw en gerichtheid op Gods geboden. Tenzij iemand wederom geboren wordt zal hij het Koninkrijk Gods niet zien. Duidelijk.

Maar hoe gebeurt dat dan? Waarmee doet de Heilige Geest dat? We kennen één voorbeeld uit de Bijbel dat het gebeurt met een lichtflits en een verschijning aan iemand die op weg was naar Damascus. Paulus. Maar uit heel de Bijbel blijkt: dat is niet waar je op wachten moet en mag. Dus niet gaan zitten wachten of er ooit een verschijning komt, of een visioen, of een lichtflits in je hart. En ondertussen maar doorleven zorgeloos of moedeloos. Nee, wat is de doorgaande lijn in de Bijbel? Als een kamerling uit Morenland tot geloof gebracht moet worden, dan stuurt God een Filippus die hem de Bijbel gaat uitleggen. Als een hoofdman Cornelius tot geloof gebracht zal worden, laat God Petrus halen die hem verkondigt. Als God in Athene mensen tot geloof wil brengen, stuurt hij Paulus daarnaartoe om te gaan preken in die stad. Daaruit zie je al: daar gebruikt de Heilige Geest het Woord voor, het Evangelie. Desnoods moeten mensen honderden kilometers reizen om het Woord te gaan brengen. Daardoor wederbaart de Geest zondaren.

1 de natuur bezien

Dan zegt par 4 dat dit aangeeft dat dus het licht van de natuur niet genoeg is. Wat is dat? Nou, onze natuur is duisternis. Verstand is verduisterd, het hart is vijandig, de genegenheden zijn onzuiver. Toch is er ook nog enig licht in onze zondige natuur. Anders was het onleefbaar op aarde. Liep iedereen constant te moorden, te schelden, te stelen, af te persen, af te zetten enz. En dat is niet zo, want ieder mens heeft een besef van een godheid overgehouden. Romeinen 1. En een besef van een gericht bij het sterven. Dat licht is er nog. En ieder mens heeft een

geweten. Romeinen 2. Voelt verschil tussen iemand helpen en iemand doodslaan. Ieder mens voelt in zijn geweten dat dat niet op één lijn staat. Dat is een heel grof besef. Van iets denken of begeren maakt een mens geen punt, alleen de grote schokken worden geregistreerd. Ieder mens heeft natuurlijke liefde. Romeinen 1 en II Timotheus 3. Heeft in zich om als vader en moeder goed voor zijn kinderen te zorgen, als broers en zussen, als vrienden, als man en vrouw goed voor elkaar te zijn. Dat is er nog steeds. Daarom draait, hoe zondig je ook bent, je hart in je om bij pedofilie, dat is tegennatuurlijk. En de natuur leert ons, I Corinthe 11, dat lang haar een sieraad is voor de vrouw en een schande is voor een man, en kort haar een sieraad voor de man en een schande is voor een vrouw.

Kijk, het is waar, dat in onze cultuur dit licht zelfs ook gedoofd wordt. Dan is men atheïst, of men moordt men in koelen bloede, dan is men zonder angst voor de dood. Zelfs het licht der natuur is uitgedoofd. Dan staat een samenleving op instorten.

Maar door dit licht der natuur, dat er ook na de zondeval nog is, is er een samenleving mogelijk met gezinnen, families, vriendengroepen, hulpvaardigheid. Door dit licht der natuur komt het dat mensen, ongelovigen, soms bewonderenswaardig veel voor een ander overhebben. Beschamend voor christenen. Het licht der natuur.

Alleen, alleen nooit komt iemand hierdoor tot kennis van de Heere Jezus. Behoeft aan en geloof in Hem. Nooit komt iemand hierdoor tot besef dat er een Vader, Zoon en Heilige Geest is. Liefde tot God, gerichtheid op Gods eer, berouw over kwade dingen vind je nooit door het licht der natuur. Daarom zijn die bewonderenswaardige dingen die mensen doen toch zonden, blinkende zonden. Want leeg aan liefde en gerichtheid op God. Bovendien gaat ieder mens ook wel eens tegen zijn geweten in. Scheldt, slaat, steelt. Dus ieder mens staat schuldig. Ook in de oerwouden van Afrika. Zal nooit Jezus leren kennen, God liefkrijgen.

Dan is er maar één conclusie: mensen hebben het Woord nodig! Om zalig te worden hebben mensen het Woord nodig! Anders zinken ze weg als het God het niet verhoed in eeuwig verderf. Kunnen zich niet verantwoorden voor Gods rechterstoel. Mensen zijn mensen die wankelen ten dode. Wat doen wij, doet u er eigenlijk aan om mensen met het Woord in aanraking te brengen? Als u weet dat miljoenen leven in duisternis en dreigen verloren te gaan. Wat doet u dat? Hoeveel gebed geeft dat. Hoeveel tijd geeft u daaraan. Hoeveel geld. Net zoveel als aan ontspanning? Of minder, veel minder..... U weet wat Spurgeon zei toen ze hem vroegen wat zal God met al die mensen doen die nooit

het Evangelie hebben gehoord? Hij zei: vraag je liever af wat God met al die mensen doen zal die niets deden om het hen te brengen?

2 de wet gehoord

Dan wordt in paragraaf 5 de wet genoemd. Brengt de Heilige Geest zondaren tot geloof, tot liefde tot God, door de wet? De wet hoort toch bij het Woord, is onderdeel van het Woord. Brengt de Geest daardoor tot geloof? Nee. Als we dat kort onder woorden brengen kun je zeggen: de wet is nodig, maar is niet genoeg. Nodig, maar niet genoeg. Om te beginnen een voorbeeld. De wet is de rookmelder, het alarm. Dat is nodig! Anders blijf je slapen en verstik je in de rook en de vlammen. Maar: dat is niet genoeg. Met de rookmelder kun je niet blussen. De rookmelder wijst ook niet aan waar de deur is. Je hebt water nodig, dekens om te blussen. Anders brandt alles nog af. Je hebt een lamp nodig die aangeeft waar de uitgang is zodat je vluchten kunt. Rookmelder is nodig, maar niet genoeg.

De wet is nodig, maar niet genoeg. Want de wet doet maar één van de twee dingen. De wet wijst aan. De wet laat zien hoe het is. de wet stelt de diagnose. De wet meldt rook van Gods toorn. De wet slaat alarm. Want de wet is veel fijner afgesteld dan ons geweten. Registreert ook de kleinste schokjes en bevinkjes. Want de wet peilt ons innerlijk. Is er liefde tot God, dankbaarheid aan God, gerichtheid op Zijn eer? Doen en denken we alles uit spontane liefde tot Hem met het doel dat wij en anderen er God door zullen eren? En de wet peilt de gedachten en de opwellingen en begeerten. U weet wel: de boom. De vrucht komt uit de tak, de tak uit de stam, de stam uit de wortels. Doodslaan is de vrucht. Die komt uit de tak van het bedenken van een boos plan. Dat komt uit de stam van een opwelling van woede. Dat komt uit de wortels van haat, jaloezie. En overall stroomt hetzelfde vergiftige sap door: dat ik mezelf liefheb boven mijn naaste. De wet kijkt ook wat ik wél doe. Niet vloeken, maar gebruik ik Gods Naam vrijmoedig om Hem te belijden, te prijzen, te getuigen? En de wet eist het volmaakte van dit alles. Het perfecte. Zonder enige smet of vlek, zonder enig gebrek of flauwte of tekort. Honderd Procent.

Het alarm gaat af! Gevaar. De rookmelder piept: de rook van Gods toorn stijgt over ons op. Herkent u dat? Of is dat nog nooit gebeurd? Slaapt u, slaap jij nog? In de rook van Gods toorn, terwijl de vlammen van de eeuwige straf dichterbij komen. En je slaapt nog! Terwijl de rookmelder piept en het alarm afgaat. Nog nooit wakker geschrokken? Dan kun je echt ieder moment overvallen worden door Gods toorn en in de hel wegzinken. Nog nooit wakker geworden? Nog nooit iets van tegen je kinderen gezegd? Hen erop gewezen? Hen ervoor gewaarschuwd? Laten we onze geliefde maar slapen en doorslapen?

De wet is nodig. Om alarm te slaan. Maar: de wet is niet genoeg. Want hoe kan het anders en beter? Hoe kunnen we de wet dan wel houden? Moet de wet harder praten, harder roepen? Gij zult.... En Gij zult niet. En anders ga je verloren, ben je vervloekt. Moet de wet vaker klinken en meer dreigen? Harder slaan als zweep? Helpt dat? Nee! Want je zondigt toch weer. Hoe meer je het probeert, hoe je meer merkt: het gaat niet, het lukt niet. Ik doe het toch weer: dat denken, dat kijken. Of ik laat het toch weer na, dat getuigen, dat belijden. Nee, dat ligt niet aan de wet. Die eist niks onredelijks. Het commando eist: loop recht. Maar ja, als je dronken bent lukt je dat niet. Niet omdat dat commando zo vreselijk hoog gegrepen is, maar omdat je toestand verkeerd is. de wet eist niks onredelijks, maar ik ben dronken van zonde. En daarom kan ik dat niet, lukt me dat niet.

Nee, de wet helpt niet om de brand van Gods toorn te blussen en de rook te verdrijven. De wet brengt me geen liefde tot God, geen verlangen naar God. Integendeel, grote kans dat ik God ga haten. Dat ik verbitterd op God raak. Dat ik ga denken: was God er maar niet, dan was die toorn er niet en die wet en straf. Dat ik God zou willen ontwijken, ontlopen, nooit willen ontmoeten. Nee, de wet brengt geen leven met God voort. De wet is nodig, maar is niet genoeg.

3 de verzoening bediend

Waardoor brengt de Heilige Geest mensen ertoe om God lief te krijgen, naar Hem te verlangen, bij Hem te willen zijn? Door het Woord of de bediening der verzoening, het Evangelie van de Messias. Door de bediening van de verzoening. Verzoening: dat is vrede, dat het weer goed is met God. En dat heeft met offer te maken. Verzoening is er alleen door het offer. Waar je dat ook leest in de Bijbel, daar spelen altijd drie elementen mee. Offer heeft altijd te maken met vergoeding, betaling, straf. Als ik schade aanricht moet ik een vergoeding betalen. Als ik een overtreding maak moet ik een boete betalen, als ik een misdaad pleeg, moet ik de gevangenisstraf uitzitten. Maar het woord offer geeft aan: een ander doet dat voor mij. Iemand anders doet dat voor mij. Nou, dat zul je in het dagelijks leven niet gauw meemaken. Dat jij straf krijgt op school, en dat je klasgenoot zegt: ik schrijf de strafregels wel voor jou, ik doe wel corvee voor jou. En offer zegt ten derde: die ander die het voor je doet, is degene die jij beledigt hebt, bestolen, aangetast hebt. Jij richt schade aan aan iemands auto en de eigenaar zegt: hier heb jij € 1500,- euro, dan kun je het laten repareren. Jij pleegt een roofmoord in een huis op de eigenaar. En diens zoon zegt: ik ga wel de gevangenis in voor je dat zul je in het dagelijks leven nooit meemaken. Zo hebben wij straf verdiend. Zondaren, misdadigers, overtreders van de wet staan schuldig voor God. Moeten eens

voorkomen. Maar een Ander doet het voor ons. Een Ander komt voor, staat in Gods gericht en draagt de straf. En die Ander is de Zoon van God Zelf. Gegeven door God, gekomen uit liefde. Dat is het offer. Daardoor is er verzoening, vrede met God.

En dan de bediening der verzoening: dat offer wordt ons bediend. II Corinthe 5. God bedient ons dat offer. Daarvoor staat het woord: diakonia. Diaconie. Dat wil zeggen: God bedient ons het offer van Zijn Zoon uit bewogenheid. Hij is zo bewogen met onze toestand. Hij wil niet dat sommigen verloren gaan. Hij heeft geen lust in onze dood. Jezus weent over Jeruzalem als Hij de stad ziet. Met donkere wolken erboven. Of Hij ook gewillig is. En bediening geeft ook aan: het word je bediend. Een restaurant, josgala, je hoeft het niet zelf te halen, het wordt voor je gezet, bediend. Aangeboden. Ambtelijk dus namens God. God bedient in de prediking de verzoening aan je: Hij stelt het offer: Jezus, voor je. In Hem is volkomen gerechtigheid en betaling. Waardoor je vrede met God krijgt, waardoor je rookwolken van Gods toorn weggaan en het vuur van de straf geblust wordt. Hij word je bediend, aangeboden.

En zo wint de Heilige Geest harten in. Zo overwint Hij verzet en geestelijke dood. En waar gaat het om? Om geloof. Waardoor het God behaagt heeft de gelovige mensen zalig te maken. De gelovige. God maakt gelovige mensen zalig. Niet hardwerkende, niet serieuze, niet de wet volbrengende, ook geen luie, geen onverschillige, geen zorgeloze mensen, maar gelovige mensen. En geloof is: de aangeboden Jezus aannemen. Niet anders meer kunnen en willen dan Jezus omhelzen. Dan zeggen, smeken: Heere Jezus maakt U mij zalig. Laat wat U deed, mij gelden. Dat alleen zal mij redden. Zalig te maken die geloven: die zich overgeven aan God in Jezus Christus. Die het Jezus laten doen wat ze zelf nooit kunnen: de wet volbrengen. Geloof. Ik moet Jezus hebben en en ik mag Jezus hebben.

En dan.....dan komt er iets in je leven wat er nog nooit was! Niet door het licht der natuur en niet door de wet. Die produceren dan niet. Maar het geloof in het Evangelie wel: dan komt er liefde tot God in je hart. Dan komt er verlangen naar God in je hart, en verlangen om Zijn wetten te houden. Dan komt er berouw in je hart, over je zonden en vallen. Wat er nooit was, komt dán, komt zo. Door de bediening van de verzoening.

4 het Evangelie gepreekt

Oftewel het Evangelie. Zo staat er direct achter. En dat woord geeft ons de gelegenheid om er nog wat dieper op in te gaan. Wet en Evangelie. Spurgeon zegt: die zijn naald en draad. Als je een draad in een

stof wilt naaien, dan heb je een naald nodig. Die het gaatje maakt. Anders krijg je nooit de draad in de stof gewrongen en geduwd. Maar zodra het gaatje is gemaakt moet je de draad erdoorheen doen. Direct erachteraan: de draad zit vast aan de naald. Anders maak je alleen maar gaatjes in de stof en daar heb je natuurlijk niks aan: naald en draad. Wet en Evangelie.

De wet zegt: doe dat en u hebt vrede met God. Het Evangelie zegt: ik geef vrede met God en dan zult u de wet gaan doen. De wet zegt: gij zult.. gij zult.... Het Evangelie zegt: Ik heb... Ik heb..... De wet zegt: Ik eis liefde en dan geef ik vrede. Het Evangelie zegt: Ik geef vrede en dan vraag ik liefde. De wet eist. Het Evangelie geeft wat de wet eist. Dat is de dwaasheid er prediking. Daardoor werkt de Heilige Geest wedergeboorte. Nieuw leven.

En die prediking is onvervangbaar. Dat zie je nogal eens gebeuren: als het kerkelijk leven wat inzakt en er kerkverlating komt, dat er gekeken wordt: wat moeten we doen? Meer gaan zingen, anders gaan zingen, of moeten we toneel, drama en dans in gaan voeren? Want preken helpt niet meer, is niet meer van deze tijd. Nou, dat was in Paulus dagen ook al zo. Daar had men veel op met drama. Allerlei rondreizende toneelgezelschappen die drama's van Homerus en anderen opvoerden. Maar wat doet Paulus? Preken. Ja, dat is dwaasheid. Dat lijkt niks uit te halen. Maar door de dwaasheid der prediking wil de Heilige Geest werken. Daarom: als er kerkelijke inzinking is: nooit de prediking gaan vervangen of inkorten of laten overschaduwden door andere dingen. Maar wel toetsen: is de prediking zuiver? Bijbels? Is de prediker zuiver, bewogen, vervuld met de Heilige Geest. En hoe gaan we met de prediking om? Als met Gods Eigen stem? Alsof God Zelf aan je verscheen? Zou je dan ook in slaap dommelen, zou je dan ook afdwalen in gedachten, zou je dan ook met je smartphone zitten, voorover hangen. Alsof God Zelf spreekt. De dwaasheid der prediking: wees er als de prediking er is. Daardoor werkt en versterkt de Heilige Geest het geloof. Daar mag je biddend en met verwachting naar toe gaan. Heere, U hebt beloofd hierdoor geloof te werken en te versterken. Heere, wil het doen, deze keer. Opnieuw. Heere, voor het eerst. Met zo'n verwachting naar de kerk gaan. Naar de prediking van wet en Evangelie.

Soms moet er benadrukt worden: de wet is nodig. Anders is er geen behoefte aan Jezus. Anders slapen we door. Of: we maken een eigen bedachte Jezus Die goed is om onze wensen te vervullen en onze vragen te beantwoorden en ons levensgeluk in stand te houden en te bezorgen. Maar Jezus, Die de vloek wegdraagt, de toorn Gods wegneemt, de wet vervult is ons vreemd. Is dat zo? Buiten de wet om

leert niemand Jezus kennen. Wie buiten de wet om en besef van Gods toorn om vrede denkt te hebben, bedriegt zichzelf. Beeldt zich dingen in die uit elkaar spatten voor Gods rechterstoel. Is zorgeloos. De wet is er om onze zorgeloosheid te ontnemen. De wet is nodig. Ons hart is als een tegelvloer. Gooi daar water overheen: het loopt allemaal weg. Het stroomt eroverheen. De wet is de boor die een gat maakt in de tegelvloer. Het gat van besef van oordeel en bewustheid van Gods toorn. Dan vloeit het water van het Evangelie erin. Dan wordt het water van de verzoening opgevangen, anders niet. De wet is nodig.

Maar soms moet benadrukt worden dat de wet niet genoeg is. De wet zegt wel: er is gevaar, vlucht. Maar zegt niet waarheen. De wet die maakt een mens: wanhopig of kleinmoedig. Of juist gelaten en moedeloos. Of krampachtig en onzeker. Of verbitterd en opstandig. Of op en duur afgestompt en eeltig tot en met. De wet is niet genoeg. Het Evangelie is nodig. Dat God ons Jezus aanbiedt. Ik heb voldaan, ik heb vervuld. Ik verlos van straf en oordeel. Hier is Hij. De wet is er ook niet voor om het Evangelie te verdienen. Als ik de wet nu goed genoeg houd, of als ik mijn zonden diep genoeg inzie, dan komt het Evangelie en biedt God mij de Heere Jezus aan. Nee, de wet is er niet om God gewillig te maken om het Evangelie mij te bieden, maar de wet is er om mij gewillig te maken om het Evangelie aan te nemen. De wet is er niet om God gewillig te maken, maar om mij gewillig te maken. De wet is niet om me van Christus vandaan te houden, maar om me tot Christus uit te drijven. De wet is er niet om me goed genoeg te maken voor het Evangelie. Maar om me zo slecht te maken dat ik het Evangelie nodig heb. De wet is er om me tot Jezus te laten vluchten. Zodra er behoefte aan Jezus is, is het goed. Dat schuldbesef kan niet te klein zijn, als het maar behoefte aan Jezus geeft. Dat schuldbesef kan niet te groot zijn, als het maar behoefte aan Jezus geeft, mag niets me tegenhouden.

Zo leidt de Geest tot Jezus, tot de verzoening in Zijn offer. Zo, en anders niet. Maar als de Geest zo leidt, dan krijg ik liefde, dan krijg ik berouw, dan krijg ik verlangen naar God en Zijn wet. Dan leer ik het licht van de natuur en mijn geweten zuiver te gebruiken, dan leer ik verlangen de wet te doen uit dankbaarheid, uit wederliefde, niet om zalig te worden, maar omdat ik zalig geworden ben.

Amen